

BSO Kleutersport, -spel en dance

Voorwoord

De BSO is een sector in ontwikkeling. De sector breidt niet alleen flink uit, maar vernieuwt ook zijn werkwijze voortdurend. Dat maakt het werkveld juist zo leuk en dynamisch. Dit vernieuwingsproces is al sinds 1995 aan de gang. De BSO profileerde zich vanaf die tijd niet meer in de eerste plaats als opvang, maar als vrijetijdsvoorziening voor kinderen van werkende ouders. Een voorziening waar je tal van leuke en zinvolle activiteiten kunt doen, vooral ook voor de kleuters van 4 en 5 jaar. Voor kinderen is een vrijetijdsclub een meer positieve invulling dan 'opvang'. Het voelt anders: er wordt niet op je gepast, maar je gaat naar een leuke club!

Sinds enige jaren legt de buitenschoolse opvang ook verschillende accenten in het aanbod. Er ontstaan daardoor gespecialiseerde BSO's voor buitenschoolse opvang; zgn. 'Thema BSO's'.

KinderCentrumAlmere (KCA) kent diverse Thema BSO's, die zelfstandig onder toezicht van de BSO-manager, functioneren:

- Sport BSO;
- Handvaardigheid & Techniek BSO;
- Zwem BSO;
- Theater BSO.

Kinderen kunnen (samen met hun ouders) een omgeving kiezen die het beste bij hen past. Dat laat zich niet vangen in de sjabloon van de reguliere buitenschoolse opvang (De Hooiberg). Dat gespecialiseerde aanbod wordt op verschillende manieren georganiseerd. Grofweg bestaan er twee vormen:

- Het aanbod van de BSO wordt nagenoeg volledig bepaald door het thema. Locatie en activiteiten zijn hierop aangepast. De kinderen gaan die dag of dagen naar de gespecialiseerde buitenschoolse opvang.
- De 'reguliere' BSO breidt uit met een aanbod op één of meer thema's. Een kind gaat vanuit zijn gewone buitenschoolse opvang naar een thematische locatie.

De BSO Kleutersport / -spel en dance is een gespecialiseerde BSO voor kinderen van waarbij het thema sport, spel en dance centraal staan en waar we antwoord geven op de onderstaande, 3 essentiële vragen:

- wat hebben kinderen die gebruikmaken van de BSO Kleutersport / -spel en dance nodig?
- wat willen we met het aanbod op BSO Kleutersport / -spel en dance bereiken?
- hoe kunnen we de BSO Kleutersport / -spel en dance vormgeven?

In toenemende mate raken ouders van kleuters geïnteresseerd voor de bestaande 'Sport BSO'. De interesse wordt vooral gewekt door oudere, enthousiaste kinderen die reeds op de 'reguliere Sport BSO' sporten en daar enthousiast over uitweiden aan de kleuters.

Een veel voorkomende vraag is of hun 4 of 5-jarige kleuter kan meesporten met de Sport BSO van 6 jaar en ouder. Onder voorzitterschap van de BSO-manager is een werkgroep met sportdocenten opgericht om de mogelijkheden hiertoe te onderzoeken. Unaniem kwam de groep tot de conclusie dat het meesporten van 4 en 5 jarigen met de kinderen van de Sport BSO niet gewenst is omdat kinderen van die leeftijd maatwerk moet worden aangeboden op gebied van activiteiten, belasting en omgevingsinrichting.

**Pedagogisch Beleidsplan KinderCentrumAlmere
BSO Kleutersport, -spel en dance**

Versie 2.0

10 april 2017

Het conceptplan is, overeenkomstig de aanloop naar de reguliere BSO, in eerste instantie gepresenteerd aan de oudercommissie. Daarna hebben we in samenwerking met de oudercommissie een nieuwsbrief uitgevaardigd. Het regende enthousiaste en positieve reacties.

We hebben een professionele omgeving, een inspannende ruimte waar we ons kunnen terugtrekken om te eten, drinken of in voorkomend geval te chillen of spelletjes te doen.

Twee sportdocenten met muzikale affiniteit zullen deze BSO Kleutersport / -spel en dance begeleiden.

Met vriendelijke groet,

Leo van Belzen
Directeur KinderCentrumAlmere B.V.

Versienr.	Datum	Aanleiding	Penvoering	Behandeling en goedkeuring
1.0	Feb 2017	Voorinspectie	LJvB/GGD	Niet akkoord ivm streng aan de poort
1.1	Feb 2017	Voorinspectie	LJvB/GGD	akkoord
2.0	10 apr 2017	Intern KCA, aanscherping voor opening op gebied van: Bijzondere ontwikkelingen, interne kwaliteitsbewaking, bijzondere informatie en oudercommissie	LJvB/Touda	akkoord

Inhoud	Pagina
Voorwoord	2
1. Inleiding	5
2. Missie	7
3. Aanleiding	8
4. Visie	9
5. Doelgroep	10
6. Pedagogische doelen	11
7. Pedagogische middelen	13
8. Ondersteuning, wenbeleid, extra dagen en ruildagen	20
9. De achterwacht, daluren tijdens studie- en vakantiedagen	21
10. Bijzondere informatie	22
11. Implementatie uitkomsten Rapport Gunning	23
12. Inzet studenten	24
13. Interne kwaliteitsbewaking	25
14. Bijzondere ontwikkelingen	26
15. De oudercommissie	27

1. Inleiding

De buitenschoolse opvang (bso) is een bont patroon van verschillende opvoedomgevingen, waarvan niet altijd bekend is of en hoe ze op elkaar aansluiten. Een lappendeken met o.a. de thuissituatie, de familie, de wijk waar ze opgroeien, de school, etc.

Over de invloed van bso op de ontwikkeling van kinderen is in Nederland nog geen onderzoek gedaan. Buitenlands onderzoek wijst op positieve effecten, op voorwaarde dat de kwaliteit van het aanbod goed is. Volgens dat onderzoek zijn vooral de interactieve vaardigheden van pedagogisch medewerkers, de rijkdom van het aanbod en een gunstige verhouding van het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van invloed.

Met rijkdom van aanbod wordt overigens niet bedoeld dat er veel spullen moeten zijn, of dat de locatie voorzien is van de allernieuwste snuffjes. Rijkdom betekent hier dat er sprake is van 'pedagogische rijkdom': een omgeving die past bij wat kinderen aan veiligheid en uitdaging nodig hebben, die aansluit op hun fantasie en hun wensen op een bepaalde leeftijd. Goede buitenschoolse opvang geeft kinderen de kans om te zijn wie ze zijn en om te worden wie ze willen worden.

In dit deel van ons pedagogisch beleidsplan geven we aan welke pedagogische rijkdom wij te bieden hebben binnen de zgn. BSO Kleutersport / -spel en dance

Ouders kunnen hun kinderen niet zomaar opgeven voor de BSO Kleutersport / -spel en dance BSO. Eerst vraagt de PMW-er de ouder(s) naar de wens van het kind. Daarna volgt een kort gesprek met de ouder(s), het kind en een eerstegraads sportdocent om te ontdekken of het de wens van het kind is of dat er sprake is van een ouderstimulus. Indien het de wens van het kind betreft mag het kind een proefperiode van 3 maanden de BSO Kleutersport / -spel en dance bezoeken. De sportdocenten en de PMW-er observeren het kind en krijgen al dan niet bevestiging van de 'vrije keuze'. De uitkomsten van de observatie koppelt de docent terug aan de ouders en geven hen daarbij een deskundig advies.

Bij het lezen van dit deel van het pedagogisch beleidsplan willen we de ouders, de verzorgers, de GGD en andere belangstellenden het volgende onder de aandacht brengen:

'BSO Kleutersport / -spel en dance' vindt plaats in een sportieve omgeving. In casu is dat sportzaal 'Europakwartier' en de sportzaal in de Europaschool. Wij proberen daar kinderen voor het leven te enthousiasmeren voor sport, spel en dance. Om dat te kunnen realiseren is een 'sterke leeromgeving' belangrijk. Daarom de keuze om de BSO Kleutersport / -spel en dance voornamelijk vorm te geven in een sportieve omgeving: de sportzaal.

Ook de outfit van de kinderen is hierbij anders dan op de reguliere BSO-opvang, nl. sportief (sportbroek, sportshirt en gymschoenen). Het programma dat we bieden is een opvoedkundig en didactisch doordacht programma. Het personeel dat de kinderen het programma aanbiedt zijn grotendeels HBO geschoold:

- * 2 x 1^e gradleraar (Academie Lichamelijke Opvoeding);
- * 1 x PMW-er.

De begeleiders slaan de piketpalen, de kinderen geven richting aan de inhoud.

Kinderen die door wat voor omstandigheden ook iets anders willen doen dan sporten, worden hierin begeleid, hetzij in de Europaschool, hetzij elders in de omgeving. Het blijft altijd de vrije keuze van

**Pedagogisch Beleidsplan KinderCentrumAlmere
BSO Kleutersport, -spel en dance**

Versie 2.0

10 april 2017

---

het kind. Het kind heeft altijd de ruimte om zich onder toezicht van de begeleider terug te kunnen trekken in een ontspanningsomgeving.

Kinderen die een dag even niet lekker in hun vel zitten kunnen we altijd andere dingen laten doen in een aparte omgeving. Dat is eerder een uitzondering dan een regel en betreft alsdan slechts een enkeling.”

2. Missie

KinderCentrumAlmere biedt in een huiselijke omgeving BSO Kleutersport / -spel en dance aan voor kinderen van 4 en 5 jaar (maximaal 20 kindplaatsen) waar kinderen spelen, leren, vrienden maken in een sportieve omgeving. Zij levert hiermee een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van jonge kinderen, maakt een wereld van verschil en tracht kinderen voor het leven te enthousiasmeren voor sport en bewegen.

3. Aanleiding

In het algemeen constateert het Ministerie van Volksgezondheid , Welzijn en Sport dat kinderen steeds minder bewegen. Bewegen is belangrijk voor alle leeftijden. Bij kinderen heeft bewegen een grote invloed op de lichamelijke, sociale, emotionele en verstandelijke ontwikkeling.

KinderCentrumAlmere biedt daarom recreatieve sport in de vorm van zgn. 'BSO Kleutersport / -spel en dance' aan. Haar doelgroep is kinderen in de leeftijd van 4 en 5 jaar.

4. Visie

KinderCentrumAlmere heeft met de 'BSO Kleutersport / -spel en dance' tot doel kinderen onder professionele begeleiding te laten bewegen en een basis te leggen voor een verdere sportieve ontwikkeling. Het uiteindelijke doel is dat kinderen meer zelfvertrouwen en zelfbeheersing krijgen en zelfstandiger worden; 'lekker in hun vel zitten'.

Uitgangspunt is dat kinderen bewegen leuk vinden of leuk gaan vinden. Hierin ligt direct de uitdaging van de begeleiders. Kinderen die bewegen leuk vinden worden makkelijker gestimuleerd tot recreatieve sport dan kinderen die het minder leuk vinden. Daarom stelt KinderCentrumAlmere hoge eisen aan de kwaliteit van de leerlijn, leerstappen, begeleiders en leeromgeving.

Kinderen hebben altijd een proeftijd van 3 maanden waarin zij de keuze kunnen maken voor de BSO Kleutersport / -spel en dance of een andere thema-bso te kiezen. De reguliere BSO 'De Hooiberg' maakt hierop een uitzondering. Terugplaatsing kan alleen wanneer daar ook qua kindplaatsen ruimte toe bestaat. Overigens geldt dat laatste ook voor de andere thema BSO's.

5. De doelgroep en basisgroep

Algemeen

De doelgroep is kinderen in de leeftijd van 4 en 5 jaar. Kinderen jonger dan 6 jaar doen niet echt aan sport, maar hebben zeker baat bij voldoende beweging: rennen, springen, klimmen, glijden, spel, dance, etc. Zo ontwikkelen ze hun motoriek en coördinatievermogen. Belangrijk is dat kinderen gevarieerde en speelse oefeningen uitvoeren. In deze eerste fase krijgen jongens en meisjes zin in sporten.

De groepsgrootte is maximaal 20 kinderen, opgedeeld in 1 basisgroep van 20 kinderen. De basisgroep bestaat uit 4 en 5 jarigen. Ook 6 jarigen kunnen zich inschrijven voor kleutersport. Deze laatsten worden toegelaten wanneer zij zich onvoldoende veilig voelen bij de Sport BSO voor 6 t/m 12 jarigen.

Op de BSO Kleutersport / -spel en dance werken vaste medewerkers. Omdat de groepsgrootte maximaal 20 kinderen betreft, zijn er bij 11 kinderen of meer 2 medewerkers aanwezig. Eén HBO-sportdocent leidt het activiteiten aanbod. De andere medewerkers ondersteunen hem of haar daarin.

Organisatie

Omdat het een grote groep betreft van maximaal 20 kinderen, vinden we het belangrijk dat de aandacht voor het individuele kind voor wat betreft de 4 pedagogische basisdoelen bij aankomst, tijdens het sporten en bij vertrek goed geborgd is.

Om die reden hebben we drie (virtuele) groepen gevormd die niet leeftijdgebonden zijn. De groepsindeling is zichtbaar in de kindlijst van de BSO kleutersport, -spel en -dance. Iedere groep heeft een mentor en ieder kind weet wie zijn of haar mentor is.

De individuele begeleiding van het kind ligt zoveel mogelijk bij de mentor. De Mentor is ook verantwoordelijk voor een goede overgave aan de ouder die het kind komt ophalen.

Tijdens de sportactiviteiten wordt de virtuele groepsindeling losgelaten en wordt het individuele kind en de groep begeleid door de medewerker. Het groepsproces en de aansturing van het individuele kind ligt dan in het algemeen bij de medewerker die op dat moment leiding geeft aan een (groepsactiviteit).

6. De pedagogische doelen

6.1 Inleiding

We willen een omgeving bereiken die bijdraagt aan de basisbehoeften van kinderen.

6.2 Vier pedagogische basisdoelen

Op onze bso willen we bereiken dat kinderen:

- zich lichamelijk en emotioneel veilig voelen omdat veiligheid een basisvoorwaarde is voor ontdekken en ontwikkelen.

Rol pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker kijkt en luistert naar de kinderen. Ze ziet wat een kind leuk vindt, lost een lastige of dreigende situatie op met een grapje. Ze geeft een onzeker of twijfelend kind steun, zodat het iets nieuw probeert uit te voeren. Ze moedigt aan. Ze heeft ook oog voor gebeurtenissen die onveilig voor het kind zijn, zoals pesten en buitensluiten of de spanning van een negatieve groeps sfeer. Verder draagt ze bij aan een positieve groeps sfeer en een goede band tussen de pedagogische aanpak thuis, op school en op de BSO Kleutersport / -spel en dance.

Wanneer het kind moe is, hoofdpijn heeft of anderszins aangeeft zich rustig te willen ontspannen en te willen terugtrekken in een andere omgeving dan de sportzaal, speelt de pedagogisch medewerker in op deze behoefte. De pedagogisch medewerker begeleidt het kind hierbij naar een speciaal hiervoor ingerichte omgeving op de 1^e verdieping in de Europaschool.

- zich persoonlijk ontwikkelen omdat de situatie nieuwe kansen biedt voor persoonlijke talenten.

Rol pedagogisch medewerker

Goed kijken wat kinderen nodig hebben voor hun ontwikkeling en dat aanbieden. Afwisselen van sturing, spelverrijking en vrijlaten bij het spelen. Heeft oog voor de interesses en behoeften van elk individueel kind en weet tegelijk het groepsproces en de sportactiviteiten zo te organiseren dat iedereen aan bod komt. Hierbij spelen eigen talenten van de pedagogisch medewerker een zekere rol.

Ook hier geldt dat de BSO Kleutersport / -spel en dance meer biedt dan alleen sport. De pedagogisch medewerker zal altijd proberen maatwerk te bieden aan de ontwikkeling voor persoonlijke talenten. In de sport kan gekeken worden wat het kind leuk vindt en waar hij in uitblinkt. Hierbij wordt begeleiding geboden om sportverenigingen te bezoeken en te ontdekken of dit iets voor hem is.

-
- zich sociaal ontwikkelen omdat de situatie nieuwe kansen biedt voor sociale ontwikkeling.

Rol pedagogisch medewerker

Op de BSO Kleutersport / -spel en dance worden andere sociale waarden gevraagd dan op de basisschool. Daar bepaalt de leraar in veel situaties wie met wie samenwerkt en zijn de groepen ingedeeld naar dezelfde leeftijd. Op onze bso slaan de pedagogisch medewerkers piketpaaltjes, daarbinnen kunnen de kinderen hun gang gaan. Pedagogisch begeleiders zijn minder sturend en meer begeleidend en coachend. Kinderen leren te winnen, maar ook te verliezen: 'Soms winnen we, soms verliezen we'. Ook eerlijkheid speelt een belangrijke rol in het bewegend spel. Het omgaan met wel of niet 'afzijn'. De bal wel of niet uit, wel of geen hands, etc.

De pedagogisch medewerker signaleert, bespreekt bepaalde gevallen en geeft de kinderen een doorkijk in het 'bredere sociale perspectief'.

- waarden en normen meekrijgen die hen helpen op te groeien tot zelfstandige, actieve, aardige, sociaal voelende en democratisch denkende burgers.

Rol pedagogisch medewerker

Kinderen moeten de kans krijgen om de waarden en normen van de samenleving waar zij deel vanuit maken te leren kennen. Ook cultuuroverdracht hoort hierbij. De bso is immers een bredere samenleving dan het gezin. Pedagogisch medewerkers hanteren de kinderparticipatie als middel om waarden en normen over te dragen.

De wijze waarop pedagogisch medewerkers begeleiden en coachen speelt een grote rol. Het gaat niet alleen om het maken van afspraken, maar ook om reflectie en discussie: waarom is dat nou zo belangrijk? Waarom is eerlijkheid belangrijk? Waarom is samenwerken belangrijk? Wat gebeurde er toe jullie gingen overspelen? Wat voelde je toen de bal niet werd overgespeeld? Hoe kan het anders en waarom doen we dat zo?

7. De pedagogische middelen

7.1 Algemeen

In de gereedschapskist van de pedagogisch medewerkers van de bso KinderCentrumAlmere zitten acht pedagogische middelen. Zij gebruiken ze om hun pedagogische doelen (hoofdstuk 6) te bereiken en tegemoet te komen aan wat kinderen nodig hebben.

7.2 De pedagogisch medewerker en de leidinggevende

De positie van een pedagogisch medewerker in een kinderleven is invloedrijk omdat ze velen jaren achtereen een steun en stimulans voor kinderen kunnen zijn. Onze pedagogisch medewerkers gaan op pad met een algemene pedagogische opdracht in een belangrijke levenssfeer van schoolkinderen, namelijk hun vrije tijd. Daar kunnen ze kinderen emotionele ondersteuning bieden, hun talenten helpen ontwikkelen, hun sociale relaties helpen vormgeven en hun morele ontwikkeling ondersteunen.

Een belangrijk aspect van het beroep is de samenwerking in een team. In een divers team waarin open communicatie en permanent leren de norm is, kunnen ieders specifieke talenten worden ingezet voor een gezamenlijk aanbod aan de kinderen.

Het werken met kinderen vergt een bepaalde beroepshouding. De pedagogisch medewerkers van KCA werken met warmte, reflectie en een onderzoekende houding.

7.3 De middelen

- interactievaardigheden;
- organisatie van de groep;
- dagritme;
- kindparticipatie;
- (sport)spel- en activiteitenbegeleiding;
- binnen- en buitenruimte;
- observeren en volgen;
- samenwerken met de omgeving.

Interactieve vaardigheden

De interactie met kinderen is een basis voor goede buitenschoolse opvang. De pedagogisch medewerkers houden rekening met de mate van autonomie die de kinderen nodig hebben om op zichzelf te zijn en zelf zaken uit te proberen. Ze voeren ook gesprekken met de kinderen omdat ze structuur nodig hebben en hun grenzen leren stellen. Ze begeleiden en coachen in de onderlinge contacten, oefenen ook in de sociale vaardigheden.

Organisatie van de groep

Een goede organisatie van de groep bestaat uit vier aspecten:

- zorg voor een positieve groep (begeleiden van processen);
- opstellen en handhaven van groepsregels (opstellen van expliciete gedragsregels);
- de eigen groep als basis (zoveel mogelijk horizontaal);
- een opendeurenbeleid (sporten, spelen en dansen met andere kinderen, soms ook verticaal).

**Pedagogisch Beleidsplan KinderCentrumAlmere
BSO Kleutersport, -spel en dance**

Versie 2.0

10 april 2017

Dagritme

De pedagogisch medewerkers houden een dagritme aan met vaste elementen en een vaste volgorde. Daarbinnen bestaat voldoende ruimte voor individuele keuzes. Zo bieden ze kinderen zowel houvast als ruimte om de vrije tijd zelf in te vullen.

Het dagritme van de BSO Kleutersport / -spel en dance :

14.00 uur:	einde schooltijd
14.10 uur:	gezamenlijk naar sportzaal verplaatsen met PMW
14.30 uur:	aankomst sportzaal / omkleden
14.30 uur:	* fruit en limonade
	* programma bekend stellen
14.45 uur:	uitleg spellen en ruimte voor keuze
14.50 uur:	Sport/bewegen
15.20 uur:	drinken, groente (tomaat/waspeen/komkommer) of klein stukje ontbijtkoek
15:30 uur:	Spel
16:00 uur:	drinken, groente (tomaat/waspeen/komkommer) of klein stukje ontbijtkoek
16:10 uur:	Dance
16:30 uur:	drinken, groente (tomaat/waspeen/komkommer) of klein stukje ontbijtkoek
16:40 uur:	met elkaar opruimen / omkleden
17:00 uur:	Warme maaltijd
17.30 uur:	ouders halen hun kinderen op. Hierbij vinden korte overdrachtsgesprekken plaats.
18.00 uur:	einde BSO kleutersport, -spel en -dance

Kinderparticipatie

Kinderparticipatie betekent dat kinderen een stem hebben in allerlei zaken die hen direct aangaan, zoals het programma, de inrichting, de groepsregels, het eten, etc. De pedagogisch medewerker ondersteunt hen daarbij. Kinderen leren hierbij onderling te overleggen en daarna te onderhandelen met andere partijen (bijvoorbeeld de pedagogisch medewerker). Het is een proces waarbij wensen en meningen op elkaar worden afgestemd. Ook het opstellen van de huisregels in de gymzaal en de Europaschool maken hiervan deel uit.

Sport-/spel-/dancebegeleiding

Vrij spel en georganiseerde activiteiten zijn beide belangrijke onderdelen van het aanbod in deze bso. De pedagogische doelen hierbij zijn:

- autonomie ervaren;
- experimenteren en ervaren door doen;
- uitdagen om tot zelfspelen te komen;
- iets leren;
- samenspelen en vrienden maken.

Pedagogisch medewerkers kunnen hierbij meedoen, afstand houden, spel op gang brengen, begeleiden, etc.

De binnen- en buitenruimte

De binnenruimte is Sportzaal van de Europaschool. Deze zaal is een ingerichte en goedgekeurde gemeentelijke sportzaal.

Naast de sportzaal heeft BSO Kleutersport een ruimte in de algemene ruimte op de 1^e verdieping. Daar staan 2 grote tafels waar de kinderen zich kunnen terugtrekken onder toezicht van een

---

pedagogisch medewerker (hoofdpijn of niet lekker voelen) en waar zij, wanneer zij daar zin in hebben, kunnen knutselen of lezen. De opstelling is gesitueerd naast het handvaardigheid lokaal en naast de bibliotheek in de school.

De buitenruimte is het schoolplein en de grasvelden van het Cascadepark (10 min wandelen). In de toekomst zullen daar outdoor sportactiviteiten aangeboden kunnen worden.

Observeren en volgen

Observeren in de betekenis van het dagelijks oplettend rondkijken tijdens het werk, zit in de gereedschapskist van de pedagogisch medewerker. Systematisch observeren en het bijhouden van een kindvolg-systeem vinden wij in beginsel minder zinvol wanneer de opvang normaal verloopt. Het intakegesprek kan aanleiding geven om op verzoek van ouders of op advies van de pedagogisch medewerker een kind te observeren. Hierover worden dan goede, dikwijls afgebakende afspraken gemaakt tussen het KCA, de ouders en eventueel de school of hulpverlenende instanties. De verslaglegging vindt schriftelijk plaats.

Samenwerken met de omgeving

Samenwerking met de omgeving gaat over samenwerken met:

- ouders;
- basisschool;
- vrijetijdsorganisaties;
- andere voorzieningen in de buurt.

Door samen te werken kan de pedagogisch medewerker de verschillende werelden van het kind aan elkaar plakken en dikwijls ook beter begrijpen.

Ouders

Dagelijks tijdens de ophaalmomenten vindt afstemming plaats over allerlei zaken.

Basisschool

Periodiek afstemmen m.b.t. afhalen, thema-afstemming, specifieke observatieaandachtspunten die zijn afgesproken, etc.

Vrijetijdsorganisaties en andere voorzieningen in de buurt

Denk hierbij aan sportverenigingen, jongerencentrum, etc. Samenwerken vraagt hierbij specifieke taken van de pedagogisch medewerker, zoals bijhouden, afspraken maken, zicht houden op de kwaliteit. Indien sprake is van een volledige begeleiding vanuit KCA, blijft KCA verantwoordelijk. In alle andere gevallen (bijvoorbeeld zwembad of aansluiting bij een sportvereniging) worden sluitende afspraken gemaakt over gedeelde verantwoordelijkheden met de ouders en de vereniging.

De ondersteuning vanuit KCA is vooral gericht op het (voor het leven) enthousiasmeren van ouders en kinderen voor sport en bewegen.

Inhoudelijk Kleutersport

Sport en Bewegen

Doel

De kinderen leren op een speelse en verantwoorde manier deelnemen aan de omringende bewegingscultuur en leren de hoofdbeginselen van de belangrijkste bewegingen ervaren en uitvoeren.

Bewegingsthema's

We gaan in bewegingsthema's werken. De activiteiten in de lessen zijn geordend volgens dit principe. Een bewegingsthema typeert uiteenlopende activiteiten vanuit een overkoepelend kenmerk en een overeenkomstige uitdaging tot bewegen.

In het schema hieronder staan alle thema's die vallen onder het kopje Sport en Bewegen. Deze thema's zijn allemaal geschikt voor kleuters en zijn ook aangepast op het niveau van deze leeftijdsgroep.

Bewegingsthema	Kenmerk	Bewegingsuitdaging
Springen	Met een afzet loskomen van de ondergrond	Vergroten van het zweefmoment
Balanceren	Gaan of staan op een smalle of instabiele ondergrond	Nog net het evenwicht kunnen bewaren
Klimmen	Verplaatsen van steunvlak/grijpvlak naar steunvlak/grijpvlak (boven de grond)	Zoeken naar voldoende steunpunten
Mikken	Van afstand een doel met een voorwerp raken	Vaker raken van het doel
Jongleren	Een voorwerp in beweging houden door het herhalend weg te spelen en weer te ontvangen	De controle over het voorwerp doen toenemen

**Pedagogisch Beleidsplan KinderCentrumAlmere
BSO Kleutersport, -spel en dance**

Versie 2.0

10 april 2017

Glijden	Verplaatsen over een gladde ondergrond	Meer snelheid krijgen
Rijden	Verplaatsen op rollend materiaal, dit voertuig in beweging brengen en houden	Kunnen beheersen van snelheid, richting en balans
Over de kop gaan	Inzetten van een draai, waardoor je over de kop gaat	Controle krijgen over de draaibeweging

Spel

Doel

De kinderen op een speelse en verantwoorde manier deelnemen aan de omringende bewegingscultuur en leren de hoofdbeginselen van de belangrijkste spelvormen ervaren en uitvoeren.

Bewegingsthema's

Net als bij Sport en Bewegen gaan we ook met Spel met bewegingsthema's werken. Dit zijn er alleen wat minder.

In het schema hieronder staan de twee bewegingsthema's die onder het kopje Spel horen.

Bewegingsthema	Kenmerk	Bewegingsuitdaging
Tikspelen	Tikken van de lopers tegenover het ontsnappen aan de tikacties van de tikkers	De looper of de tikker te vlug af zijn
Doelspelen	Met een bal het doel van de tegenstander raken tegenover het verdedigen van het doel	Vaker scoren tegenover de bal vaker kunnen stoppen

---

Dance

Doel

Het doel is om de kinderen op een speelse manier kennis te laten maken met bewegen op muziek (dance). Plezier hebben in het dansen staat voorop en elk kind voelt zich prettig. Ieder kind kan zich ontwikkelen op zijn/haar eigen manier en tempo. De kinderen dansen zowel individueel als met elkaar. Op deze manier zorgen we ervoor dat de kinderen zich op motorisch, maar vooral ook op sociaal gebied (kunnen) ontwikkelen. We leren de kinderen diverse dans(pas)jes aan en laten ze kennismaken met andere ritmes en muziek.

Bewegingsthema's

Ook hier werken we voor een deel met bewegingsthema's.

Bewegingsthema	Kenmerk	Bewegingsuitdaging
Bewegen op muziek	Een dans uitvoeren op muziek	Uitvoeren van verschillende bewegingspatronen op de muziek
		Bewegen in verschillende richtingen
	Bewegen n.a.v. het tempo van de muziek	Bewegen op geslagen ritme, gezongen lied, kinderliedjes en actuele muziek
		In de maat stappen, huppelen en lopen op de muziek
		Starten aan het begin en stilstaan aan het eind van een muziekstuk

---

Inhoudelijk buitenspelen

In principe speelt de kleutersport zich af in de sportzaal van de Europaschool. In de vakanties en op studiedagen kunnen kinderen inschrijven voor uitjes. Hiervoor bestaat een apart veiligheidsanalyse voor alle mogelijk uitjes.

Het buitenspelen is eerder een uitzondering dan een regel omdat de sportactiviteiten plaatsvinden in de sportzaal. In voorkomend geval wordt gebruik gemaakt van het centrale schoolplein (geen autoverkeer, fietsers of bromfietzers).

Op het schoolplein kunnen allerlei spellen gespeeld worden:

- mandschommel
De kinderen kunnen schommelen, gezellig chillen, samenwerken, afspraken maken, luisteren naar anderen wanneer er harder geschommeld of gestopt moet worden, vrienden maken, veiligheid ervaren, inspelen op behoefte van andere kinderen en veiligheid bieden onderling.
- tikspel
Samenwerken, afspraken maken, inspennen, technieken toepassen, tactieken hanteren, afspraken nakomen leren omgaan met teleurstellingen, winnen en verliezen concentreren, (leer)prestaties
- Verstoppertje
idem
- Chillen
idem
- etc.

Slimmer en socialer

Veel buitenspelen maakt kinderen slimmer en socialer. Want buitenspelen is ook samen spelen, samenwerken én compromissen sluiten. Kinderen kunnen hun creativiteit en fantasie daarbij goed benutten!

Motorische ontwikkeling

Buiten kunnen kinderen echt grenzen verleggen! Daar is alle ruimte om te rennen, klimmen, springen, vangen, schoppen, schommelen en balanceren...Zo kunnen kinderen zich volledig ontwikkelen.

Vrolijk en blij

Ravotten met vriendjes en samen nieuwe spelletjes bedenken. Kinderen worden vrolijk en blij van buitenspelen! Onderzoek heeft bovendien aangetoond dat buitenspelen bijdraagt aan een gezonde en evenwichtige toekomst.

8. De ondersteuning door andere volwassenen

De kinderdagopvang KCA BSO Kleutersport / -spel en dance vindt plaats van maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 14.00 - 18.00 uur. Gedurende deze opvangperioden zijn altijd minimaal 2 pedagogisch medewerkers aanwezig in geval meer dan 11 kinderen. Bij een aantal tot 10 kinderen wordt de BSO begeleid door een sportdocent. Stagiaires kunnen hierbij ondersteunen (leerbedrijf).

In beginsel wordt de kinderdagopvang niet ondersteund door andere volwassenen dan de teamleden. Onder teamleden worden ook verstaan de BOL en BBL-studenten die de beroepspraktijkvorming volgen op het KCA.

8.1. Wenbeleid

Ouders die de wens hebben uitgesproken hun zoon of dochter op de kleutersport te plaatsen hebben recht op 3 wenmomenten van 4 uur. De wenmomenten worden vastgelegd in overleg met de BSO-manager en als zodanig gepland in het rooster van de Kleutersport.

Er worden tevoren goede afspraken gemaakt met de ouders en het kind. Zo wordt de meester of juf voordat de wenmomenten plaatsvinden voorgesteld aan de het kind. Zo herkent het kind de sportbegeleider die haar komt ophalen. Ook maakt de meester of juf kennis met de meester of juf van de basisschool. Op deze manier kan de overdracht zo zorgvuldig mogelijk plaatsvinden.

Aan het einde van de wenperiode vindt een korte evaluatie plaats met de ouders en de juf of meester van de kleutersport. Wanneer op basis van afstemming en verwachting het gewenst is dat het kind op de kleutersport geplaatst wordt, wordt overgegaan tot plaatsing. Indien deze wens daartoe niet bestaat, blijft het kind op de bso waar eerder voor was gekozen.

8.1.2 Extra dagen

Ouders kunnen extra bso kleutersportdagen afnemen buiten de dagen die contractueel met hen zijn vastgelegd. Het afnemen van de extra dagen kan alleen wanneer er op de gewenste data ruimte bestaat v.w.b. het maximum aantal kindplaatsen (20). Indien de ouder gebruik maakt van meerdere BSO's kan er in voorkomend geval ook gekeken worden of er plaats is op de andere BSO's. Ook hier geldt dat het maximum aantal kindplaatsen voor die BSO niet mag worden overschreden.

9. De achterwacht en daluren tijdens studie- of vakantiedagen

Wanneer een medewerker niet op de BSO Kleutersport / -spel en dance verschijnt, om welke reden dan ook, kan altijd een ander teamlid opgeroepen worden. Hierbij hanteren we een bereikbaarheidscriterium van 10 minuten.

Tijdens studie- of vakantiedagen valt de thema BSO terug op de reguliere BSO. Daar kan dan sprake zijn van dagopvang van 07:00 – 19:00 uur. Tijdens die uren wordt een middagpauze gehouden waarbij afgeweken kan worden van de kind- / leidsterratio. Wij hanteren daar het volgende beleid:

- de pauze wordt gehouden van 12:00 – 14:00 uur in geval van 20 kinderen;
- in geval van meer dan 20 kinderen van 12:00 – 15:00 uur;

Minimaal de helft van het personeel, gerelateerd aan de geldende kind-/leidsterratio is alsdan aanwezig.

Zo nodig wordt gebruik gemaakt van een achterwachtlid.

10. Bijzondere protocollen en risicoanalyses

In afzonderlijke documenten worden onderstaande onderwerpen beschreven en onder aandacht van de oudercommissie en ouders of verzorgers gebracht. Ouders en verzorgers kunnen op de BSO en de website de volgende documenten inzien:

Map 1

- Pedagogisch beleidsplan
- Veiligheidsmanagement
- Gezondheidsmanagement
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Beleidsplan opleiding & Training
- Handboek VVE
- Kwaliteitsmonitor
- Informatie kwaliteit personeel

Map 2

- Gedragscode KinderCentrumAlmere
- Protocollen veiligheid
- Protocollen gezondheid
- Bedrijfsprotocollen
- Reglement oudercommissie
- Klachtenreglement KCA
- Klachtenverslagen oudercommissie, KCA BV en Geschillencommissie
- Diverse formulieren

11. Implementatie uitkomsten rapport Gunning

11.1 Algemeen

Terecht merkt de commissie op dat kindermisbruik nooit volledig kan worden uitgebannen. Dat laat onverlet dat misbruik zoveel mogelijk moet worden voorkomen en tegengegaan. Er moet een goede balans worden gevonden, die enerzijds recht doet aan de verantwoordelijkheid van de sector zelf en anderzijds de kwaliteitswaarborgen van overheidswege. Het kabinet heeft vertrouwen in de ongeveer 80.000 medewerkers die dagelijks vol passie, trots en verantwoordelijkheidsgevoel in de kinderopvang werken.

11.2 Specifieke casegerelateerde kwaliteitsmaatregelen

- KCA hanteert vierogenbeleid;
- bij indiensttreding heeft de werknemer en stagiair een Verklaring Omtrent Gedrag niet ouder dan 2 maanden;
- aandacht voor het 'onderwerp kindermisbruik' in reguliere besprekingen van KCA-team;
- volgen van voorlichtingen en workshops m.b.t. kindermisbruik met als doel:
  - vergroten alertheid;
  - bespreekbaar maken;
  - inzicht in de vastgestelde meldcode;
- continu-screening VOG;
- strikte uitvoering van de werving- en selectieprocedure.

12. Inzet studenten Beroepsopleidende Leerweg (bol) en Beroepsbegeleidende Leerweg (bb)

Algemeen

KinderCentrumAlmere is een lerende organisatie. Dat betekent onder andere dat zij als ondernemer actief zitting heeft in kenniskringen van (keten)organisaties. Een ketenorganisatie is het MBO-onderwijs. KCA biedt MBO-studenten, die sportbegeleider niveau 3 en 4 willen worden, stageplaatsen om ervaring op te kunnen doen. We noemen dit beroepspraktijkvorming (BPV). KCA is hiervoor een door Calibris erkend leerbedrijf. Een erkend leerbedrijf staat garant voor leermogelijkheden en deskundige begeleiding en wordt vermeld in het openbare bedrijvenregister van Calibris. De erkenning van leerbedrijven voor het verzorgen van beroepspraktijkvorming is geregeld in art. 7.2.10 van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) en art. 10b4 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO). Het aanbieden van stageplaatsen beïnvloedt positief het kennisniveau van KCA omdat enerzijds studenten met actuele informatie ons kennisniveau bestuift en andersom de beroepspraktijk-begeleider getriggerd wordt op actuele ontwikkelingen en vigerende regelgeving.

Toezicht vanuit de directie KCA

De directie KCA biedt opleidingskundige ondersteuning aan de beroepspraktijkbegeleiders en onderhoudt formeel het contact met de onderwijsinstelling waarbij de student is aangesloten en legt gevraagd en ongevraagd verantwoording af aan Calibris. De directie KCA is hiertoe toegerust.

13. Interne kwaliteitsbewaking

Behalve de dagelijkse coaching en begeleiding vanuit de leidinggevenden, heeft De Zeeraket, hierin vertegenwoordigd door het KCA, een zestal medewerkers in opleiding tot observer en coachend-begeleider. Aangekondigd en onaangekondigd kunnen zij de groep bezoeken, het pedagogisch handelen observeren en de medewerker coachen en begeleiden. Hiervoor bestaat een structurele, boventallige ruimte van 1 fte voor de kinderdagopvang KCA in Poort.

De coaches zijn functioneel ingedeeld bij het expertisecentrum KinderCentrumAlmere. Het Hoofd Expertisecentrum maakt deel uit van het MT/KCA.

---

14. Bijzondere ontwikkelingen

Expertisecentrum KinderCentrumAlmere

KinderCentrumAlmere heeft in een virtueel expertisecentrum. 5 HBO-opgeleide Pedagogisch werkers hebben zitting in één of meerdere werkgroepen en kennisgroepen op het gebied van ontwikkelingen betreffende wet- en regelgeving kinderopvang, samenwerking ketenpartners, gezonde voeding, pedagogiek, etc. Een HBO-opgeleide pedagoog is H-Expertisecentrum.

Observeren & coachen binnen KinderCentrumAlmere

Vijf HBO-opgeleide pedagogisch werkers zijn bij het Windesheimcollege opgeleid tot observer & coachen van medewerkers. De groep wordt aangestuurd door een HBO-opgeleide pedagoog. Vanaf juni 2017 zullen medewerkers conform een uitgewerkte planning tijdens het werken geobserveerd en gecoacht worden. Hiervoor wordt ruimte gemaakt in de formatie.

Aantal HBO-ers KinderCentrumAlmere

Het aantal HBO-opgeleide medewerkers betreft ongeveer 27 % van het totaal aantal medewerkers (14 van de 48 medewerkers).

Opleiding taalachterstanden

In 2017 wordt 1 pedagoog opgeleid in taalachterstanden. De gespecialiseerde pedagoog krijgt de ruimte om in samenwerking met het expertisecentrum beleid te maken in het ondersteunen bij taalachterstanden.

Taaltoets 3f

Alle medewerkers dienen in het bezit te zijn van het certificaat Taaltoets 3f, of daarvoor in opleiding te zijn. Uitgezonderd zijn de Hbo-opgeleiden en de medewerkers MBO niveau 4 op wiens diploma een voldoende is behaald voor de taaltoets. Daarmee geven we niet aan dat we een gesubsidieerde VVE locatie ambiëren. Wel dat we gekwalificeerde (bekwame) beroepsbeoefenaars op de groepen hebben. In principe zullen we ook de BSO medewerkers stimuleren tot behalen van 3f-niveau.

EHBO opleiding en training

Alle medewerkers hebben EHBO-diploma.

Onderzoek tot uitbreiding samenwerking

Directeuren Basisschool De Zeeraket en KinderCentrumAlmere onderzoeken in 2017 in welke mate zij de samenwerking willen uitbreiden met de BSO.

Baby / leidster ratio vanaf 1 jan 2018

Vanaf 1 januari 2018 wordt de baby-/leidsterratio 1 leidster op 3 baby's (0-1 jaar).

Daluren organisatie vanaf 1 jan 2018

In 2017 zal het expertisecentrum een aanbeveling ontwikkelen voor het invullen van de bezetting tijdens de daluren.

Luchtventilatie

De luchtventilatie van Kinderdagverblijf De Zeeraket voldoet ruimschoots aan de wettelijke vereisten.

15. De oudercommissie

KCA heeft een actieve oudercommissie. Heeft u vragen over de oudercommissie of wilt u ook lid worden van de oudercommissie mail dan naar oudercommissie@kindercentrumalmere.nl.

Over de oudercommissie kunt meer informatie vinden op de website van KCA:
www.KinderCentrumAlmere.nl.